

De Weg van het Blad
spirituele ervaringen bij de Maya's

Colofon

ISBN: 978 90 8954 081 2

2e druk 2009

© Raoul de Haan

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser B.V.

Ossekop 4

Postbus 2532

8901 AA Leeuwarden

Telefoon: 058-2894857

www.elikser.nl

Vormgeving omslag en binnenwerk:

Evelien Veenstra

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

De Weg van het Blad

spirituele ervaringen bij de Maya's

Raoul de Haan

met eerbied voor en dank aan
de Mayaleermeesters

in liefdevolle aanwezigheid van
Henk, Tiny en Tjerk
hemeldragers naar mijn hart

Inhoud

Voorwoord	9
Inleiding	11
27/8 Een duif van kristal	17
28/8 Kunst in het Macay	23
29/8 Witte Jaguar	29
30/8 De rivier van heilige apen	39
31/8 Tempels in het nevelwoud	43
1/9 Kleuren voor een vorst	51
2/9 Vleermuizen en groene stenen	55
3/9 De raad van naakte vrouwen	65
4/9 Wierook en piramides	71
5/9 Bij de Lacandona-indianen	75
6/9 Het pad van het mes	91
7/9 Hij die langzaam door het oerwoud rent	95
8/9 De sjamaan en het licht	99
9/9 Duikende god	111
10/9 Kraamkamers van het leven	117
11/9 De reus en het open raam	119
12/9 Reizen door de onderwereld	125
13/9 Het offer in de stroom	133
14/9 Een gift van groene vleugels	143
15/9 Duizend en een zuilen	157
16/9 Het bloeien van mijn naam	165
17/9 Een plafond zonder hagedissen	171
18/9 De Nieuwe Wereld	173
Uitwijding	175
Bibliografie	179

Voorwoord

De Weg van het Blad is een Mayabeleving die ik in augustus en september van 2005 heb mogen ervaren, precies tussen het rondwaren van de orkanen Katrina en Rita in. Ik voelde me in de stilte tussen beide stormen geleid tot en begeleid op een spirituele reis door Yucatán en Chiapas, waar zich voor iedereen die er klaar voor is in sterk toenemende mate portalen openen naar in vergetelheid geraakte en nieuw te ontdekken rijkdommen. Het gaat om goudschatten op het gebied van lichaam, geest en ziel.

Het woord orkaan is overigens afgeleid van het woord *Huracán*, voor de Mayagod van snelle en plotselinge verandering. Wij bevinden ons, op weg naar het transformatiepunt dat de Maya's aan het jaar 2012 toerekenden, in een staat van ongekende verandering. De eigentrilling van onze planeet is merkbaar verhoogd en wij kunnen daarop afstemmen om onze ontwikkeling in de versnelling mee te laten gaan. Van die ontwikkeling kan op haar beurt een universele impuls uitgaan. Het is een bijzondere tijd om in te zijn en om de grootste visie die wij maar van onszelf kunnen hebben daadwerkelijk te realiseren.

Doemscenario's geven daarbij geen pas, het gaat om een unieke mogelijkheid die geschapen wordt en die niet door angst kan worden afgedwongen. Maar het doorleven en overwinnen van onze angsten kan wel een belangwekkende rol spelen in het proces. Hoe meer wij ons tegen verandering verzetten, hoe duidelijker dat wordt. Gelukkig is elke weg er een die wij door alle lagen van bewustzijn en ervaring heen volledig voor onszelf mogen bepalen.

Ik wil graag iets van mijn weg op dit moment delen. De Maya's hebben tijdens mijn verblijf in hun werelden zoveel weten te verhelderen dat die weg zich verbreed heeft en mogelijk voor

meer mensen betekenis kan hebben. Het zou mooi zijn als deze weergave voor jou als lezer een geschikte bodem weet te vormen om met ondersteuning van de Maya's dichter bij je eigen vragen en mogelijkheden te komen.

Inmiddels realiseer ik me dat de letters die de namen van de orkanen Katrina en Rita niet gemeenschappelijk hebben, het Mayawoord *kan* spellen. Het is een begrip dat onder andere de betekenissen *zaad, ontbloeien, creativiteit* en *seksualiteit* in zich draagt. Het zal in de komende pagina's duidelijk worden wat daar het belang van is. *Kan* vormt ook het teken voor het toegroeien naar het complete wezen dat je al bent.

We weten in feite zo goed waar we mee bezig zijn. De essentie is in alles om ons heen geschreven en wordt op talloze manieren verteld. De Maya's geven aan dat de tijd rijp is en de ruimte gereed om elkaar te helpen op steeds meer niveaus naar onszelf te luisteren.

Neem wat je aanspreekt en wat je tegenstaat ter harte. Laat al het andere los.

Dank voor je zijn.

Inleiding

Sommige geluiden hoor je achteraf beter, bewuster. Het geritsel van een nieuw begin kan teruglevend in de tijd diepere betekenis krijgen. Als de nuances eenmaal doorklinken, verrijkt dat op zich weer de ervaringen die het geritsel aangekondigd heeft. De mythische slang die in zijn eigen staart bijt om tot een zichzelf versterkende cirkel te komen.

Wij luisteren vaak naar de stemmen van degenen die wij in het verleden waren met bijbehorende wonden, onzekerheden en verworvenheden. Maar zou het ook niet mogelijk zijn om stemmen van toekomstige versies van onszelf aan te horen? Zo ontstaat er een lus naar het verleden en een lus naar de toekomst die zich beide in het nu bekrachtigen als we niet ergens blijven hangen. Het is de vorm van de lemniscaat of de krakeling, die in de komende bladzijden vaker zal verschijnen.

Als ik tijdens mijn reis over het schiereiland Yucatán en door Chiapas de kunst van het luisteren naar een toekomstig zelf had verstaan, zou ik wat in de cursieve tekstgedeelten van dit boek aangegeven is direct meegekregen hebben. Het is in deze gedeelten het jaar 2007 en ik zie mezelf de eerste schreden zetten op wat ik in 2005 heb leren kennen als De Weg van het Blad.

Ik kan nu zien dat ik op minstens vier plaatsen duidelijk een aanvangend ritselen op heb kunnen vangen voordat ik me naar de wereld van de Maya's bewoog. Allereerst in de stilte op het Groene Strand van Terschelling bij de jaarwisseling naar 2005.

Terschelling

Wandelend over het Groene Strand op oudejaarsdag is het alsof het afgelopen jaar langzaam wordt uitgegumd. Er komt een nevel opzetten die in vernauwende concentrische cirkels de wereld aan het oog onttrekt. Uiteindelijk kan ik alleen mezelf nog zien in een grijswit waas. Het gevoel is het enige zintuig dat vervolgens iets waarneemt. De wereld heeft zich tijdelijk opgelost, zoals een rups na inkapseling zijn vorm opgeeft voor een

geleiachtige massa, een oersoep. Ik ben even alles dat me af kan leiden kwijt en sta in een rustgevende onbestemdheid van waaruit, om bij de vergelijking te blijven, het jaar 2005 in ongekende pracht tevoorschijn kan komen. Schijnbaar het enige wezen in de vormloosheid voel ik me uitverkoren om dat beeld zelf van leven te voorzien. Het wordt een jaar van ontwaken.

In de oudejaarsnacht loop ik met een vriend naar de dijk achter het huisje dat we gehuurd hebben. In het donker is de nevel inmiddels opgetrokken tot een dicht wolkendek boven ons dat geen enkele ster doorlaat. Tegen de dijk op leiden enige treden naar een klein vierkant plateau. Direct daarboven opent zich wonderlijk genoeg om klokslag twaalf een omvangrijke cirkel in de bewolking. Ik vraag Wouter, die kennis van astronomie heeft, welke sterren er te zien zijn. Hij noemt Orion, Sirius en de Plejaden. Die laatste sterrengroep spreekt me bijzonder aan, omdat in het jaar dat net voorbij is verschillende fascinerende vanuit de Plejaden gechannelde boeken op mijn pad kwamen met inzichten die mijn leven wisten te verrijken.

Een nieuwjaarswandeling zal ons over de Boschplaat leiden. We beginnen in het dorp Oosterend, waar ik op het naambord De Groede een anagram lees voor 'eer de god' en er in gedachten aan toevoeg: 'in jezelf, in de ander, in alles om je heen'. We lopen het jaar in met het sigmagetal 7. Een sigmagetal is verkrijgbaar door het optellen van de cijfers in een samengesteld getal tot je een enkelvoudig getal over houdt ($2005 = 2+5=7$). Ik bedenk me dat het huurhuisje nummer 7 heeft en dat de Plejaden volgens de overlevering uit zeven sterren bestaan. Het is een getal van spirituele transformatie door samenvoeging van elementen en ervaringen die in staat zijn om een ideale kijk op de wereld te vertalen naar iets nieuws en tastbaars. Daarbij heeft het getal 7 een helende werking op het leven, volgens het boek Number Power van Colin Baker.

Op de terugweg blijkt het noordoostelijke strand bezaaid te liggen met enorme hoeveelheden aangespoelde scheermesjes. Nooit eerder heb ik er zo veel bij elkaar gezien.

Een dromenboek heeft me duidelijk gemaakt dat de combinatie scheermes - schelpen de betekenissen 'wegnijden tot de essentie' en 'transformatie' in zich draagt. Bovendien weet ik dat de Plejaden in de Europese oudheid ooit werden gezien als zeven zusters die bekend stonden als de Krittikas, wat

scheermessen betekent. Hun scherpe beoordeling moest uitwijzen of iemand geschikt was om als verpersoonlijking van de zonnegod het proces van dood en wederopstanding te ondergaan. Sjamanen kennen dit proces eveneens, dat bij hen de mogelijkheid opent om via zelfgenezing helende gaven te ontwikkelen en uit de schaduwzijde van het leven een nieuwe zienswijze te putten.

Sjamanisme is een pad dat ik al enige tijd bewandel. Een contact met Noord-Amerikaanse indianen bracht me met het medicijnwiel in aanraking. De benadering waar zij voor kozen heb ik onlangs gecombineerd met een variant die door de Inca's geleefd wordt. In het noorden van mijn persoonlijke wiel bevindt zich nu het helende aspect en in het oosten het visionaire aspect van het leven. Beide worden door het getal 7 belichaamd. Het lijkt dan ook een gunstig jaar om mij in die richtingen verder te ontwikkelen. Mogelijk duidt het aanspoelen van de scheermesjes erop dat de beoordeling reeds heeft plaatsgevonden en dat ik mij verder mag bewegen. In dat geval hoop ik eerlijk gezegd wel dat de combinatie 'levensoffer' en 'herrijzenis' met name symbolisch gezien moet worden.

De kathedraal van Lincoln

Rond Pasen reis ik samen met mijn vader naar mijn broer en schoonzus in Engeland. Zij wonen in Lincoln, de stad met een van mijn favoriete krachtplaatsen: Lincoln Cathedral.

Langs het grasveld op de binnenplaats zit ik op mijn gemak te kijken naar de hoofdtoren waar ik elk jaar dat ik hier ben de duiven in sierlijke patronen in en uit zie vliegen. De duif is een totemdier van me dat ik in het oosten van het medicijnwiel heb geplaatst bij het element lucht, samen met de dolfijn. Christianne Beerlandt beschouwt in Als de dieren spreken konden de duif als "symbool van zuivering naar ziel en lichaam, van het jezelf binnenstebuiten keren ten einde je pure inhoud te kunnen manifesteren." Zij geeft onder dit teken het advies: "Hou jezelf nu boven de doopvont, geef jezelf als het ware een nieuwe naam en laat jezelf openbloeien." Naar hun naam waren volgens de overlevering de zeven zusters van de Plejaden ook duiven.

Er is dit jaar in de kathedraal een pelgrimstocht uitgezet van negen stadia van ontwikkeling die ik met belangstelling volg en op mijn eigen wijze interpreteer. Bij de doopvont sta ik even stil bij de werking van het element water en denk aan de rol van de vier elementen in het medicijnwiel. Een van de fijnste plekken in dit magnifieke bouwwerk heb ik altijd de hoek met de gebedskaarsen bij het grote oostelijke raam gevonden. De plaats van eeuwig vuur. Midden in de kathedraal staat met het beroemde orgel bovendien het element lucht te pronk. Op de plattegrond van de kathedraal ontdek ik dat er een kaarsrechte lijn tussen deze drie punten te trekken is, diagonaal door de lengterichting. Het element aarde zou dan ook op deze lijn te vinden moeten zijn.

Die gedachte volgend kom ik vanaf de doopvont, tussen het orgel en de gebedskaarsen vanzelf exact bij de weergave van de grafombe van Jezus uit, de plaats waar hij in de aarde verdween. Ik kan er nauwelijks bij: de vier elementen van het wiel gerangschikt op één lijn als een pijl die in noordoostelijke richting wijst (met een sterk accent naar het oosten). Is dit de weg die voor ons allemaal klaar ligt? De mystieke stilte laat het antwoord bij mij.

Terwijl ik de ontdekking op me in laat werken sta ik met mijn rug naar het orgel recht tegenover de kleurenpracht van het oostelijke glas-in-loodraam. Plotseling zie ik een straal donkerblauw licht vanuit de plek van het derde oog naar een hoog mozaïek schieten om in een kleine driehoek op een cirkel terecht te komen. Alsof mijn voorhoofd zich opent. Ik begrijp niet goed wat er gebeurt, maar geniet zolang het duurt van het directe contact met het grote oog van de kathedraal.

De Black Mountains

Hay-on-Wye is een Mekka voor boekenliefhebbers aan de rand van de Black Mountains in Wales. Mijn schoonzus heeft voor ons kamers gereserveerd in een hotel dat The Seven Stars blijkt te heten. We verblijven letterlijk onder een gunstig gesternte. Achter het hotel loopt de rivier de Wye waar ik 's ochtends de energetische oefeningen van Chi Kung in praktijk breng. De krachtige stroming van het water heeft een stimulerende werking op de

energie die door mijn lichaam vloeit. Als we na het ontbijt de eerste berg van de Black Mountains beklimmen voel ik de stabiele kracht ervan en begrijp wat me verteld wordt. Bij Chi Kung vormt mijn lichaam de structuur, de berg. In die berg bevindt zich een bron, het reservoir van energie net onder de navel.

Die energie kan ik met wil en concentratie tot aan mijn kruin omhoog stuwen. Vanaf de top stroomt de energie vervolgens als een rivier langs de helling van mijn armen via mijn handen de wereld in. Op de inademing is er een opbouw van kracht en op de uitademing ontstaat de flow.

Eenmaal boven ga ik op mijn hurken zitten en strek mijn handen voor me uit met de palmen naar beneden. Ik zie de diepe lijnen in het landschap onder me en besef dat ik de krachten die de aarde plooiën ook in mezelf op kan roepen. Op dat moment komt er juist één bij om me heen cirkelen. Een merkwaardig fenomeen op deze verlaten hoogvlakte.

's Middags loop ik een boekhandel met esoterische werken binnen waar het boek The Golden Cauldron mijn aandacht trekt. Ik sla het op een willekeurige pagina open en kom uit bij Honeybee. 'Willekeurig' is dan ook een bijzonder woord met de deelbetekenissen wil en keuze in zich. Een woord dat oorspronkelijk stond voor 'vrije verkiezing' en 'goedkeuring'. Auteur Nicky Scully zet het teruggeven aan de aarde in het teken van de bij en noemt de genezende attributen, bijdragend aan het versterken en beschermen van immuunsystemen. Het zoemen van bijen wordt geassocieerd met het omhoog stuwen van energie. Heling en het element aarde staan al met elkaar gecombineerd in het noorden van mijn medicijnwiel. Nu komen de bijen de werking van de ratelslang als totemdier op die plaats completeren.

Amsterdam

Terug in Nederland is het mij duidelijk dat er een grotere reis wacht. Maar waarheen? Er blijkt een boek uitgekomen te zijn dat de essentie van de tot nu toe geheime leer van het zogenaamde bijensjamanisme onthult. The Shamanic Way of the Bee van Simon Buxton is voor mij een openbaring. Ik vind het in Amsterdam en herken zo veel stappen die ik op het pad van de

sjamaan heb gezet. De stukjes die ik koester beginnen in elkaar te klikken. Nu maak ik ook kennis met de Melissae, de bijenpriesteressen.

Eens per week neem ik de trein naar Amsterdam voor mijn Chi Kunglessen. De vriend van mijn lerares Henny heeft onlangs aangeboden om mijn horoscoop uit te rekenen en hij vertelt me klaar te zijn. Als we er op een avond echt voor gaan zitten, begin ik eerst over de reis die zich in mijn hoofd aan het aftekenen is. Hans vraagt waarom ik nog over de bestemming twijfel. Ik weet alleen dat ik van plan was naar Peru te gaan om de wereld van de Inca's beter te leren kennen. Maar de laatste tijd kruisen op verschillende manieren telkens de Maya's mijn pad. Moet ik aan die suggestie gehoor geven, terwijl ik me juist in de Incacultuur heb verdiept? Hans vertelt me daarop van een contact met Natascha Zwaal die een studie gemaakt heeft van de omgang van de Maya's met bijen.

Dat is de druppel. Ik had geen idee van een sterke relatie tussen de Mayacultuur en het bijenvolk. Wel realiseerde ik me dat de Maya's een bijzondere relatie met de Plejaden hadden waar ze dezelfde naam aan toekenden als aan de ratels in de staart van een ratelslang. Er opent zich onmiskenbaar een weg die ik niet links wil laten liggen.

De vingerwijzingen zijn zo helder als een groep sterren in een donkere nacht en ik laat me leiden.

27/8 Een duif van kristal

Een gouden morgen, Raoul. Met het eerste zonlicht ontwaakt de wereld in een fijne trilling van onzekerheid op de ochtend van je vertrek. Je geniet en een glimlach van avontuur trekt op in je ogen. Van de nieuwe zekerheid die uit het ondergaan van diepe onzekerheid kan ontstaan, ben je je nog nauwelijks bewust. Evenmin als van het proces van dood en wederopstanding dat volledige overgave aan de stroming van het leven mogelijk maakt. Kijk een beetje scheel en ik kan je laten weten dat je bij elke keus altijd universeel veilig bent. Dat geldt voor iedereen, alleen niet op de manier waarop veiligheid doorgaans wordt voorgesteld. Je zult het leren ervaren en begrijpen. Voor nu is het prettig als je al iets van dat gevoel opvangt. Scheel kijken betekent bij de Maya's met een ander perspectief kijken. Mensen die scheel keken, hadden de mogelijkheid en de plicht om in de toekomst te kijken. Er is maar een kleine verdraaiing van een oog nodig om mij je te zien toespreken en de woorden van mijn lippen te kunnen lezen.

Je hebt sjamanisme en kunstenaarschap eindelijk in jezelf durven erkennen en gaat op weg met het idee om mandala's te tekenen in de energie van de piramides. Je wilt al doende leren om deze voor jou zo wezenlijke hoedanigheden verder te ontwikkelen.

Maar er is een derde hoedanigheid waar je nog hevig mee worstelt en die popelt om in vol ornaat tevoorschijn te komen. Juist het gegeven dat je daar zo je best voor doet, werkt je tegen. In het loslaten schep je de voorwaarden die nodig zijn om hulp toe te laten.

De zon begroet me op het voetpad naast de Weel, de lange weg door de wijk de Grote Waal in Hoorn. Een uitnodiging om de dag te dansen, waar ik ondanks de zware rugzak gehoor aan geef. Sluiers van licht spelen over de struiken langs het asfalt. Een enorm gegons vraagt direct mijn aandacht. Het zijn zwermen bijen die in de groenstroken materialiseren. Zo veel heb ik er in de jaren dat ik hier woon nog nooit bij elkaar gehoord of gezien. Het klinkt als een massaal aanmoedigingsconcert van Melissae. De energie

zoemt om me heen. Ik adem diep in en neurie op de uitademing met mijn nieuwe vriendinnen mee. Het is een manier om de trillingen in en om mezelf op elkaar af te stemmen. Het lichaam fungeert zo als klankstaaf.

In de trein sla ik mijn paspoort open. De datum van ingang staat op 22022002. Ik herinner me dat de vrouw bij het loket van afgifte me tijdens het overhandigen destijds meteen wees op de zeldzame combinatie van cijfers. Het was alsof er een poort opening naar een bestemming waar ik nog niet van kon weten. Nu zie ik in deze datum twee keer het getal 20 en twee keer het getal 22. Getallen die bij de Maya's een bijzondere betekenis hadden. Zij hanteerden een twintigtallig rekensysteem gebaseerd op het aantal tenen en vingers van de mens. Dat getal geeft nu handen en voeten aan mijn reis. Het mens-zijn vormt het uitgangspunt. Daarbij kan ik mij spiegelen aan het pad van de zon om de aarde. Want de zon trekt volgens de Maya's in negen stappen door de onderwereld en in dertien stappen door de bovenwereld. Eén rondgang van de zon bestaat dan uit tweeëntwintig stappen. Vrij vertaald ga ik volgens deze getallen bewust van mijn eigen mogelijkheden op weg, met de reis van de zon als voorbeeld.

Op Schiphol vertrek ik van poort G5. Een samengaan van letter en cijfer dat mij ook al veel te zeggen heeft. Ik heb een boek in handen gekregen van Maya-oudste Hunbatz Men, dat diep ingaat op de achtergronden van drie letters uit het Maya-alfabet. De letter G staat daarbij voor het begin, de ontkieming en bevindt zich volgens Hunbatz Men in ons als de kosmische kern. De uiterlijke vorm van de G ziet hij als een afgeleide van de melkweg. De letter verwijst ook naar het aura. Het beeld wordt opgeroepen van de mensheid als aura van de melkweg.

Misschien kunnen we dat in 2012 waarmaken. Bij de Maya's en bij vele andere culturen wordt aangegeven dat de mensheid in 2012 over kan gaan naar de vijfde wereld (in mythische zin) of de

vijfde dimensie (in wetenschappelijke zin, als we tijd als de vierde dimensie beschouwen).

Dit geeft iets van de waarde van het getal 5 aan. Het sigmagetal van 2012 is eveneens 5. Wat er in dat jaar gaat gebeuren, hangt af van hoe wij kiezen.

Een nieuw begin ligt voor de mensheid open en ik wil daar graag op harmonieuze wijze aan bijdragen. In deze vertrekhal verbind ik me bewust aan dat voornemen.

Tijdens de oversteek teken ik alvast een mandala waarvan de kleuren mijn verbazing wekken. Feller, uitbundiger. Het lijken me de kleuren van Mexicaanse weefsels toe, zoals ik ze uit films en boeken heb leren kennen.

Ik had direct naar Cancún kunnen vliegen, maar zo'n toevluchtsoord voor strandtoeristen leek me niet een geschikt uitgangspunt. Het koloniale Mérida sprak meer tot mijn verbeelding al zag ik een beetje op tegen het obstakel van de Amerikaanse douane bij de tussenstop. Want er bleek geen rechtstreekse verbinding tussen Amsterdam en Mérida te zijn. Van mijn ouders kreeg ik echter vlak voor mijn vertrek een boek cadeau dat een vreemd licht op de gekozen omweg wierp.

The Keys of Enoch laat op weg naar het nieuwe ontwaken kristallen energielijnen zien die in de vorm van een duif over de kaart van Noord- en Midden-Amerika trekken. De kop van kristallen kennis zou dan over Yucatán liggen.

Ik merk dat de vliegroute waar ik nu voor gekozen heb zelfs helemaal van de punten van de linkervleugel, via de binnenkant en de linkerschouderpartij tot aan het linkeroogpunt van de duif strekt. Ze koert me tegemoet.

Het sjamanisme van de Noord-Amerikaanse indianen is bovendien van grote invloed op mijn ontwikkeling geweest. Nu lokt de wereld van de Mayasjamanen me langs dat gebied naar Midden-Amerika. De kans dat ik echt een Mayasjamaan zal ontmoeten lijkt

me overigens verwaarloosbaar klein. Over zoiets lees je alleen, in boeken van Carlos Castaneda of Lynn Andrews.

Ter hoogte van Groenland voel ik een rukje aan mijn energievelden en sluit de ogen om andere zintuigen voorrang te geven. Hier raakt mijn tocht merkbaar aan de vleugelpunten van de duif. Ik kom in een stroming terecht van veelkleurige krachten. Alsof ik een achtbaan in gezogen word. Ik pak er mijn mandalaboek bij en teken tijdens het vervolg van de reis wat ik ervaar. Onder mij trekken inmiddels de rivieren de Hudson en de Mississippi achtereenvolgens hun eigen lijnen. Machtige slangen in het landschap.

Houston ligt exact midden achter de kop van de denkbeeldige duif. Dat lijkt toch een mooie plek voor een tussenlanding. Paranoia en schijnveiligheid creëren echter een akelige gespannen sfeer in de kale wachtruimten van de luchthaven. Zonder dat iemand iets uitlegt, moeten we het bovendien voorbij de paspoortcontrole plotseling op een rennen zetten naar een bovenverdieping.

De rugzak mag nog net op een lopende band gegooid. Boven aangekomen word ik naar het vliegtuig met bestemming Mérida verwezen alsof er niets aan de hand is. Eenmaal in het vliegtuig haal ik opgelucht adem. Uit mijn raampje zie ik aan de avondhemel een bloedrode zon staan, waar diepblauwe wolken van bovenaf een halve cirkel uit weggenomen lijken te hebben. Het heeft iets van een reusachtige kom met onbekende inhoud. Benieuwd wat eruit geschonken gaat worden.

Het is nacht als het vliegtuig Mérida vanuit de lucht nadert. De strakke indeling van de stad met kaarsrechte verlichte straten tegen een donkere achtergrond maakt er een surreëel schouwspel van; een soort landingsplaats voor ufo's. Alleen de beweging van auto's en bussen verraadt aards leven. Naar de buitenkant van de stad toe tekenen zich in een halve draai van het toestel steeds grotere inktzwarte vlakken af. Zo kan ik me de donkere waterspiegels van Xibalba voorstellen, de onderwereld van de Maya's.